

# Latexallergie, nog steeds een onderschat probleem.

Een latexallergie is een serieus probleem, een probleem waar nog niet iedereen die werkzaam is in de zorg zich voldoende bewust van is. Anneke Derksen heeft een missie. Het latexvrij krijgen van Nederland.

Door: Martijn Lupke



Een zorgverlener moet zeer alert zijn bij een patiënt met latexallergie. Alle, maar dan ook letterlijk alle voorwerpen die gebruikt worden moeten gecheckt zijn op de aanwezigheid van latex.

## 1. Je bent in 2011 de website [latexallergienederland.nl](http://latexallergienederland.nl) begonnen, wat motiveerde je?

Na 25 jaar als anesthesiemedewerker te hebben gewerkt openbaarde zich in 2003, een ernstige latexallergie type I. De eerste tijd hierna stond letterlijk in het kader van overleven. Ik was doodziek door deze allergie en was genoodzaakt om mijn werk als anesthesiemedewerker voorgoed vaarwel te zeggen. In de acht jaren daarna heb ik rechtszaken gevoerd tegen mijn werkgever die de aansprakelijkheid voor deze beroepsziekte ontkende. In de jaren van de rechtsgang heb ik heel veel informatie verzameld over latexallergie. Niet alleen door wat er al voorhanden was, maar ook door de gesprekken met deskundigen, zoals artsen, waaronder een anesthesioloog, en ter zake kundige allergologen, anesthesiemedewerkers en diëtisten die wisten wat latexallergie was en die mij niet voor gek verklaarden. Er bleken veel meer mensen met een latexallergie rond te lopen dan ik dacht. Veel mensen weten niet dat ze deze allergie hebben, dit komt omdat latexallergie niet makkelijk te diagnosticeren is. Dus gaandeweg wist ik zeker: deze informatie mag niet verloren gaan en moet gedeeld worden. Een van de hoofdstukken in het boek dat ik geschreven heb heet 'Wakker in een nachtmerrie' en gaat over hoe ziek ik was. Deze nachtmerrie kan in veel gevallen voorkomen worden. Te genezen is latexallergie niet.

## 2. Latexallergie lijkt me een bekend onderwerp waar iedereen al rekening mee houdt in de ziekenhuizen, of vergis ik me hierin?

Ja en nee. Het goede nieuws is dat er meer en meer bewustwording is in ziekenhuizen. Het slechte nieuws is dat binnen ziekenhuizen helaas nog steeds afdelingen zijn die latex handschoenen gebruiken. In diverse (medische) producten zit latex (NB de griepvaccinatie van dit jaar is niet veilig te gebruiken bij latexallergie), en wat te denken van de ballonnen die op worden gehangen? Als ik ballonnen zie hangen, dan maak ik rechtsomkeert. Pas hoorde ik van een vrouw die door haar heftige latexallergie geweigerd werd op de spoedeisende hulp van een aantal ziekenhuizen. Uiteindelijk heeft een arts haar op de parkeerplaats te woord gestaan. Anno 2019, onvoorstelbaar.

*Elke keer als ik ergens uit eten ga begint het riedeltje van voor af aan. Gebruiken jullie handschoenen in de keuken? Welke? 'Oh latexallergie, nog nooit van gehoord.'*

## 3. Wat is een latexallergie precies en waar moet een zorgverlener rekening mee houden bij een patiënt met latexallergie?

In een 'notendop': er zijn twee soorten latexallergie: **Type I:** Deze heb ik helaas. Reactie treedt niet op bij eerste contact met allergeen, het ontstaat over een langere periode. Kan ontstaan door inademen van deeltjes latex. Verschijnselen zijn o.a. rode huid, vernauwing luchtwegen en shock, en in extreme gevallen hartstilstand. **Type II:** De latexcontact allergie wordt veroorzaakt door aanraking van latex en de chemisch stoffen die erin zijn verwerkt. Kenmerkende reactie is de contact dermatitis. Meer hierover valt te lezen in de medische bijlage van mijn boek 'Tussen de schuifdeuren van de Eerste Hulp'.

Een zorgverlener moet zeer alert zijn bij een patiënt met latexallergie. Alle, maar dan ook letterlijk alle voorwerpen die gebruikt worden moeten gecheckt zijn op de aanwezigheid van latex. Ik hoorde van een patiënt dat zijn arts op de OK alle medewerkers stuk voor stuk aankeek en nadrukkelijk zei: 'Deze patiënt heeft latexallergie'. Deze arts snapt dus dat het veel verder gaat dan alleen op dat moment de latexhandschoenen vervangen. Ook ziekbuisbreed moet alles kloppen. Een OK die latexvrij werkt maar een verpleegafdeling, poli of keuken die met latexhandschoenen/producten werkt, dat kan niet en is niet veilig.



#### 4. Mensen met latexallergie hebben vaak ook een voedselallergie, hoe werkt dat precies?

Een allergische kruisreactie wordt, eenvoudig gezegd, veroorzaakt doordat het lichaam reageert op stoffen die 'lijken' op de stof waar men allergisch voor is. Natuurlijk latex – latex wordt gemaakt uit het sap van de rubberboom – bevat 256 eiwitten. Als een soortgelijk eiwit in voeding zit, kun je een allergische reactie krijgen. En ook hier kan het variëren van een milde tot een zeer heftige reactie. De lijst met voedingsmiddelen is lang, en dan heb ik het nog niet eens over de kruisreactie met tabak, de Ficus benjamina en de kerstster bijvoorbeeld.

*Dat is waar het mij bij de gastlessen om gaat, bewustzijn creëren bij een nieuwe generatie OK-medewerkers.*

#### 5. Latex wordt niet alleen in ziekenhuizen gebruikt, richt je je ook op andere bedrijfstakken?

Jazeker. Latexhandschoenen worden in veel beroepsgroepen gebruikt. Van kappers, tot horeca, en van voedingsmiddelenindustrie tot kinderopvang en nog veel meer. Waar ik kan informeer ik mensen, via de website, via de gastlessen en natuurlijk ook in de persoonlijke sfeer. Elke keer als ik ergens uit eten ga begint het riedeltje van voor af aan. Gebruiken jullie handschoenen in de keuken? Welke? 'O latexallergie, nog nooit van gehoord.' En dan komt vervolgens de allergielijst tevoorschijn. Die heb ik inmiddels in verschillende talen zodat ik met allergie toch op pad kan. En wat te denken van de tandarts, de huisarts, de visman (haringen) en ga zo maar door.



#### 6. Wat heb je tot nu toe bereikt met je missie om Nederland latexvrij te krijgen?

Er is veel meer bewustwording over het fenomeen latexallergie, maar nog lang niet genoeg. De website staat, het boek is er en er zijn steeds meer mensen die helpen om de bewustwording te verspreiden. Het enige wat helpt is bewustwording.

#### 7. Je geeft ook gastlessen over latexallergie aan operatieassistenten, hoe zijn de reacties als je vertelt over je eigen ervaringen?

Mensen zijn onder de indruk. Latexallergie wordt vaak afgedaan als 'ach, een allergietje'. De impact is echter immens en die impact komt goed uit de verf tijdens de lessen. Regelmatig hoor ik via oud-collega's dat een leerling vertelde over de les die ze over latexallergie heeft gehad. Blijkbaar is mijn verhaal dan overgekomen en heeft het indruk gemaakt. Dat is waar het mij bij de gastlessen om gaat, bewustzijn creëren bij een nieuwe generatie OK-medewerkers.

#### 8. Zijn er nog nieuwe inzichten die je de lezers wilt meegeven?

Helaas blijft het advies bij latexallergie: vermijden en nog eens vermijden. Er zijn geen immuuntherapieën. Er zijn goede vervangers voor latexhandschoenen. Waarom de latexhandschoenen nog steeds verkocht mogen worden terwijl er grote kans is op een ernstige allergie is mij een raadsel. Goed nieuws is er pas als ooit de latex handschoenen worden verboden.



#### Personalia

Anneke Derksen (1958) ontwikkelde, na 25 jaar als anesthesiemedewerker te hebben gewerkt, een ernstige latexallergie type I. In 2006 opende zij praktijk Derksen Loopbaancoaching waar zij cliënten coacht bij loopbaanvragen. Tevens is zij auteur van het boek 'Tussen de schuifdeuren van de Eerste Hulp'

## Tussen de schuifdeuren van de Eerste Hulp



**Anneke Derksen**